

En sådan ordning, hvorefter en vis procentdel af det enkelte hjemms udgifter refunderes af staten, vil være mere smidig end en på bestemte beløb pr. normeret plads baseret statstilskudsordning, og man vil samtidig opnå, at hjemmene tilskyndes til en rimelig økonomi, således at på den ene side de hjem, hvis standard ligger for lavt, vil få økonomiske muligheder for at hæve niveauet, og på den anden side de hjem, der drives for dyrt, vil få en naturlig opfordring til at udvise sparsommelighed.

Til denne tilskudsordning foreslås de anerkendte kommunale opdragelseshjem af enhver art henført. Der vil herefter fremtidig blive ydet fast statstilskud ikke blot — som hidtil — til kommunale børnehjem, men også til andre grupper af hjem, herunder navnlig optagelseshjem. Der henvises iøvrigt til begrundelsen nedenfor under afsnit IV.

Imidlertid vil der under hensyn til hjemmenes højst forskelligartede karakter fortsat være en række tilfælde, hvor hjemmene vil få overskud eller underskud. Med hensyn til anvendelsen af overskud foreslås det, at der af socialministeren efter forhandling med finansministeren skal fastsættes nærmere regler herom. Det er herved navnlig tanken at give adgang til tilvejebringelse af fornøden driftskapital, til ydelse af ekstraordinære afdrag på lån, til nedsættelse af betalingen for privat anbragte børn eller til gennemførelse af nødvendige forbedringer. Kan anvendelse af overskuddet til formål som de nævnte ikke anses for påkrævet, er det tanken, at overskuddet skal tilbagebetales eller eventuelt betragtes som forskud på statstilskuddet for det følgende regnskabsår.

Hvad angår hjem, der får underskud, som ikke kan dækkes af egne midler, foreslås det, at der til socialministerens rådighed stilles en særlig rådighedssum, af hvilken der, når det efter stedfunden nærmere gennemgang af hjemmets regnskab skønnes rimeligt, kan ydes supplerende tilskud til private hjem. Som eksempler på årsager, der vil kunne anerkendes som berettigende til tilskud af rådighedssummen, kan nævnes særlige store lønningsudgifter på grund af hjemmets karakter eller beliggenhed, svigtende plejehøjindtægter på grund af ekstraordinær nedgang i belægningen samt formindskede indtægter af landbrug og anden oplæringsvirksomhed som følge af konjunkturerne.

Det foreslås fremdeles, at der af den nævnte rådighedssum skal kunne ydes støtte til dækning af udgifterne ved anbringelsen af privat anbragte børn, når normale plejehøjindtægter ikke kan fås fra den, som har anbragt barnet, og dækning ej heller kan opnås ad

anden vej. Det er nemlig tanken, at der for alle børn i opdragelseshjem, hvad enten de anbringes af børneværnsudvalgene eller af private, af foreninger eller på anden måde, skal beregnes plejehøjindtægter efter samme takst. Imidlertid findes der, som ovenfor anført, en række hjem, navnlig spædbørnehjem, som opkræver lavere plejehøjindtægter for privat anbragte børn end for børn under børneforsorg, og man finder det rimeligt, at der fortsat gives hjemmene mulighed for på denne måde at yde støtte til økonomisk vanskeligt stillede forældre — herunder mødre til børn udenfor ægteskab — som er nødt til for kortere eller længere tid at anbringe deres børn i opdragelseshjem, og som gerne vil undgå, at børnene inddrages under børneforsorg. I det omfang, hvori hjemmene råder over private midler, vil det være rimeligt, at hjemmene fortsat ligesom hidtil anvender disse til nedsættelse af plejehøjindtægterne for privat anbragte børn. Det skønnes imidlertid rimeligt, at der for hjem, som ikke har sådanne midler, gives adgang til at søge et særligt statstilskud hertil, hvorefter man fra børneforsorgsmyndighedernes side vil kunne føre kontrol med, at plejehøjindtægterne fastsættes til rimelige beløb, og at denne ordning i det hele administreres på fornuftig måde.

Med hensyn til de af kommunerne drevne opdragelseshjem skønnes det rimeligt, at eventuelle underskud ligesom hidtil dækkes af vedkommende kommune selv.

I forbindelse med indførelsen af den nye statstilskudsordning foreslås det efter forhandling med undervisningsministeriet, at det særlige skoletilskud efter friskoleloven, som hidtil er ydet hjem med egne skoler gennem dette ministerium, falder bort, idet det er mest rationelt kun at yde statstilskud efter een lov og gennem eet ministerium. Det forudsættes herved, at den her omhandlede gruppe af hjem ved beregningen af gennemsnitsudgiften til brug ved opgørelsen af procenttilskuddet fra staten regnes for en særlig gruppe. Endvidere forudsættes det, at der i de enkelte tilfælde, hvor en til et opdragelseshjem knyttet skole tillige modtager elever, der ikke har ophold på hjemmet, efter nærmere forhandling mellem socialministeriet og undervisningsministeriet fortsat kan ydes helt eller delvis tilskud efter friskoleloven.

De foreslåede regler vil i det store og hele medføre, at de offentlige tilskud til opdragelseshjemmenes drift bliver noget rigeligere end efter de hidtil gældende regler, ligesom hjemmene, der nu ofte arbejder under vanskelige økonomiske forhold, vil få et sikrere grundlag for deres økonomi.